

Συστηματική απογραφή υδρογεωτρήσεων κάθε χρήσης σε όλη την Χώρα - ΣΑΜΥ II

ΕΠ - ΥΜΕΠΕΡΑΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
Υποδομές Μεταφορών,
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

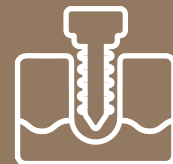

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Προϋπολογισμός 2.7 εκατ. Ευρώ

Στόχος είναι η απογραφή
150.000 - 170.000 Υδρογεωτρήσεων
μέχρι το τέλος του 2023

Βασικός στόχος του έργου.

Συστηματική και ολοκληρωμένη καταγραφή των υδρογεωτρήσεων κάθε χρήσης στο σύνολο των Υπόγειων Υδατικών Συστημάτων της Χώρας. Στόχος είναι η απογραφή 150.000 - 170.000 Υδρογεωτρήσεων μέχρι το τέλος του 2023, την τροφοδότηση με στοιχεία του Εθνικού Μητρώου Σημείων Υδροληψίας (ΕΜΣΥ) και την εκτίμηση των απολήψιμων ποσοτήτων νερού ανά χρήση και ανά Υπόγειο Υδατικό Σύστημα.

“

Ο μεγάλος αριθμός των υδρογεωτρήσεων καθώς και οι ανεξέλεγκτες απολήψεις έχουν δημιουργήσει και συσσωρεύσει αρκετά προβλήματα κακοδιαχείρισης, είτε με την μορφή υπαλμύρωσης παράκτιων υδροφόρων είτε εξάντλησης υδροφόρων.

“

Απώτερος στόχος είναι η ακριβής εκτίμηση των απολήψιμων ποσοτήτων υπόγειου νερού ανά χρήση και ανά Υπόγειο Υδατικό Σύστημα, με δεδομένη την αύξηση των πιέσεων στο υδατικό περιβάλλον για την βελτίωση και διασφάλιση του πλαισίου ορθολογικής και αιειφόρου διαχείρισης των υδατικών πόρων της Χώρας.

Αναλυτική περιγραφή

Η αύξηση των πιέσεων στο υδατικό περιβάλλον καθιστά αναγκαία την εφαρμογή βιώσιμων πολιτικών ανάπτυξης και διαχείρισης των υδατικών πόρων, μέσω σχεδιασμού, υλοποίησης και βέλτιστης λειτουργίας έργων υποδομής και παρεμβάσεων διαχείρισης τόσο της προσφοράς όσο και της ζήτησης. Η συμβολή στην ποσοτική διαχείριση των υπόγειων υδροφόρων, που κατά κύριο λόγο αποσκοπεί το συγκεκριμένο έργο, αποτελεί για τη χώρα μας βασικό αναπτυξιακό παράγοντα με πολλαπλές θετικές επιπτώσεις, με δεδομένες τις περιορισμένες επιφανειακές απορροές και την αδυναμία (μέχρι σήμερα) της δυνατότητας ελέγχου της λειτουργίας των υδρογεωτρήσεων.

Ο μεγάλος αριθμός των υδρογεωτρήσεων καθώς και οι ανεξέλεγκτες απολήψεις έχουν δημιουργήσει και συσσωρεύσει αρκετά προβλήματα κακοδιαχείρισης, είτε με την μορφή υφαλμύρωσης παράκτιων υδροφόρων είτε εξάντλησης υδροφόρων. Παράλληλα, το γεγονός ότι στην χώρα μας λειτουργεί ένας πολύ μεγάλος αριθμός υδρογεωτρήσεων, από τις οποίες μεγάλο ποσοστό δεν έχει καταχωρηθεί, έχει επιπτώσεις στον υπολογισμό του υδατικού ισοζυγίου και στην εκτίμηση της ποσοτικής κατάστασης των υπόγειων υδατικών συστημάτων, καθώς και στην αξιολόγηση των χρήσεων ύδατος και στον υπολογισμό των αναγκών ύδατος.

Στόχος του έργου είναι η απογραφή 150.000 - 170.000 υδρογεωτρήσεων από την έναρξη υλοποίησης έως το τέλος του 2023. Στο φυσικό αντικείμενο της πράξης περιλαμβάνεται και η αρχική φάση υλοποίησης του έργου (ΣΑΜΥ-Ι) που αφορούσε την πιλοτική απογραφή υδρογεωτρήσεων, κάθε χρήσης, σε επιλεγμένα Υδατικά Διαμερίσματα της χώρας (Θεσσαλίας, Ηπείρου, Δυτικής και Κεντρικής Μακεδονίας, Αιγαίου και Κρήτης), χωρίς απαραίτητα να περιλαμβάνεται η απογραφή όλων των υδρογεωτρήσεων εντός των επιλεγμένων περιοχών.

Η εφαρμογή της πιλοτικής φάσης επέτρεψε, στην επόμενη βασική φάση, να γίνουν οι οποιεσδήποτε διορθώσεις που αφορούν κύρια τους φορείς συνεργασίας (Γενική Δ/ση Υδάτων, Αποκεντρωμένες Δ/σεις Υδάτων, Δήμους, Αναθέσεις σε ιδιώτες).

Απώτερος στόχος είναι η ακριβής εκτίμηση των απολήψιμων ποσοτήτων υπόγειου νερού ανά χρήση και ανά Υπόγειο Υδατικό Σύστημα, με δεδομένη την αύξηση των πιέσεων στο υδατικό περιβάλλον για την βελτίωση και διασφάλιση του πλαισίου ορθολογικής και αειφόρου διαχείρισης των υδατικών πόρων της Χώρας. Σημειώνεται ότι ο αριθμός των υδρογεωτρήσεων μεταβάλλεται συνεχώς λόγω της διάνοιξης νέων γεωτρήσεων.

Μεθοδολογία υλοποίησης.

Η μεθοδολογία υλοποίησης στηρίζεται σε εκτεταμένη χρησιμοποίηση της θεσμικής, οργανωτικής, εργαστηριακής, εξοπλιστικής, τεχνολογικής και πληροφοριακής υποδομής, που διαθέτει η Ε.Α.Γ.Μ.Ε. και στοχεύει στη δημιουργία ενός υψηλής ποιότητας μητρώου καταγραφής υδρογεωτρήσεων. Η στρατηγική του επιμερισμού της συλλογής και καταγραφής των απογραφικών στοιχείων σε δύο (2) Υποέργα αποσκοπεί στην αποτελεσματικότερη συγκέντρωση του μεγαλύτερου δυνατού αριθμού απογραφών στην μικρότερη δυνατή χρονική περίοδο.

Στο Υποέργο 1 (Υ.Π. 1), το οποίο υλοποιείται από το προσωπικό της Ε.Α.Γ.Μ.Ε, πραγματοποιείται η επιτόπου απογραφή των υδρογεωτρήσεων με συμπλήρωση απογραφικού δελτίου με στοιχεία τεχνικά, πληροφοριακά, μετρήσεων και χρήσης. Στη συνέχεια πραγματοποιούνται οι καταχωρήσεις των στοιχείων των απογραφικών δελτίων και η δημιουργία ψηφιακής βάσης δεδομένων (geodata base).

Με βάση τα στοιχεία της βάσης συντάσσονται Τεχνικές Εκθέσεις στα οριοθετημένα Υπόγεια Υδατικά Συστήματα (Υ.Υ.Σ) των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής οι οποίες περιλαμβάνουν: α) στατιστική ανάλυση και επεξεργασία για την διεξαγωγή συμπερασμάτων όλων των βασικών παραμέτρων όπως αυτές προκύπτουν από την καταχώρηση των απογραφικών δελτίων, β) αποτύπωση όλων των παραμέτρων σε θεματικούς χάρτες και γ) εκτίμηση των συνιστωσών υδατικού ισοζυγίου με χαρακτηρισμό των Υ.Υ.Σ. ως πλεονασματικό ή ελλειμματικό.

Για την οργάνωση & υλοποίηση των εργασιών απογραφής ακολουθείται η παρακάτω διαδικασία:

- 1.** Συντονισμός και Οργάνωση από την Κεντρική Υπηρεσία όλων των συνεργείων υπαίθρου ανά τρίμηνο με τη συμβολή των Περιφερειακών Μονάδων Ξάνθης, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου, Πελοποννήσου και Κρήτης.
- 2.** Επικοινωνία και επιτόπιες επισκέψεις στον Δήμο και στις Τοπικές Κοινότητες και ενημέρωση για την έναρξη των εργασιών απογραφής και το πρόγραμμα από τον Προϊστάμενο του έργου.

Στο Υποέργο 2 (ΥΠ-2), καταρτίζεται προκήρυξη διαγωνισμού με στόχο την ανάθεση των εργασιών απογραφής σε ιδιώτες σε περιοχές Δήμων που δεν καλύπτονται από το προσωπικό της Ε.Α.Γ.Μ.Ε. Επί των παραδοτέων και πριν την οριστική παραλαβή τους θα πραγματοποιηθεί δειγματοληπτικός έλεγχος από κλιμάκια εμπειρογνωμόνων της Ε.Α.Γ.Μ.Ε.

Αξιοποίηση των αποτελεσμάτων και λειτουργικότητα.

Η Λειτουργικότητα της εν λόγω Πράξης συνδέεται με το σύστημα βάσης γεωχωρικών δεδομένων και υπηρεσιών του Εθνικού Μητρώου Σημείων Υδροληψίας (Ε.Μ.Σ.Υ.), ηλεκτρονικό μητρώο το οποίο αναπτύσσεται και τηρείται στην Ειδική Γραμματεία Υδάτων και συστάθηκε με την 145026/10-01-2014 ΚΥΑ. Το Μητρώο αυτό οργανώνεται σύμφωνα με τους όρους και τις απαιτήσεις του Ν. 3882/2010.

Ειδικότερα η Πράξη, συνδέεται άμεσα με τις απαιτήσεις που αφορούν:

α) το Γενικό Ευρετήριο σημείων υδροληψίας, στο οποίο καταχωρίζονται τα ονόματα ή οι επωνυμίες των χρηστών των νερών και τα στοιχεία που ορίζουν τα σημεία υδροληψίας, β) τον Ψηφιακό Χάρτη, στον οποίο αποτυπώνονται οι συντεταγμένες των σημείων υδροληψίας και γ) την Εκτίμηση των απολήψιμων ποσοτήτων νερού από τα Υπόγεια Υδατικά Συστήματα.

Επομένως, τα αποτελέσματα της Πράξης θα υποστηρίξουν δράσεις της Γενικής Δ/σης Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας (πρώην Ε.Γ.Υ.) και θα ενισχύσουν την υδατική πολιτική της Χώρας, ικανοποιώντας εθνικές αναγκαιότητες, αλλά και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης 60/2000, 118/2006 ΚΑΙ 91/676/ΕΟΚ.

Αναγκαιότητα πράξης.

Η Πράξη θα αποτελέσει βασικό παράγοντα στην αποτελεσματική διαχείριση των απολήψιμων ποσοτήτων ύδατος και της προστασίας των υπόγειων υδροφόρων από την υπεράντληση, δεδομένου ότι αποσκοπεί στην συστηματική καταμέτρηση των υδρογεωτρήσεων κάθε χρήσης στο σύνολο των Υπόγειων Υδατικών Συστημάτων (Υ.Υ.Σ) της χώρας και την καταγραφή των απολήψιμων ποσοτήτων νερού, τόσο ανά χρήση (ύδρευση, άρδευση, βιομηχανική κ.λ.π.), όσο και ανά Υ.Υ.Σ Επίσης, συμβάλει στην αποτελεσματική εφαρμογή την Οδηγίας Πλαίσιο 60/2000 για τα Νερά, αλλά και στη διαμόρφωση, εφαρμογή και έλεγχο πολιτικών (εξοικονόμηση νερού, προγράμματα μέτρων, κ.λ.π.), που αφορούν την ορθολογική διαχείριση των υδατικών πόρων.

Αναμενόμενα οφέλη.

1. Ορθολογική διαχείριση των υδατικών πόρων της χώρας και εξασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης με ωφελούμενο όλον τον πληθυσμό της χώρας. Αυτό θα συμβάλλει σημαντικά στην ορθότερη λήψη απόφασης διαχείρισης υδατικών πόρων από τα αρμόδια κέντρα λήψης αποφάσεων.
2. Επίτευξη κοινωνικής συναίνεσης και συμπαράσταση του πολίτη δίνοντάς του να κατανοήσει τη σπουδαιότητα του όλου εγχειρήματος βοηθώντας στην συλλογή στοιχείων, καθώς και τα οφέλη που θα προκύψουν με άμεση επίπτωση στην παραγωγική και κοινωνική ζωή.
3. Ενημέρωση των τοπικών κοινωνιών, μέσω ενός μηχανισμού που θα προάγει το διάλογο, προκειμένου να γνωρίσουν τις δυνατότητες του Υπόγειου Υδροφόρου Συστήματος από το οποίο τροφοδοτούνται και έτσι θα έχουν γνώση για τις δυνατότητες αξιοποίησής του και την ανάγκη προστασίας του ποιοτικού και ποσοτικού υπόγειου δυναμικού του. Και στις δύο περιπτώσεις προκύπτει κοινωνικό όφελος για την ολοκληρωμένη και βιώσιμη διαχείριση των υδροφόρων συστημάτων.

4. Έγκριση ενός στρατηγικού σχεδιασμού για την αξιοποίηση του υδατικού πλούτου της Χώρας με υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων, ώστε να εξασφαλίζει τις ανάγκες της κοινωνίας αλλά και οικονομίας για νερό με βιωσιμότητα, ενώ παράλληλα να ευαισθητοποιεί τον πολίτη και να τον καθιστά μέτοχο στην ορθολογική διαχείριση των διαθέσιμων υδατικών πόρων.

Η ΕΑΓΜΕ με μακρόχρονη ενασχόληση και εμπειρία στα θέματα των υδατικών πόρων μπορεί να αναλάβει και να εκτελέσει με ακρίβεια την απογραφή των υδρογεωτρήσεων της Χώρας και να καταρτίσει ένα αξιόπιστο μητρώο με στοιχεία που θα προκύψουν από την υλοποίηση της παρούσας Πράξης (Συστηματική Απογραφή Υδρογεωτρήσεων) ανταποκρινόμενοι στις Οδηγίες 60/2000/ΕΚ, 118/2006/ΕΚ & 676/91/ΕΟΚ και δημιουργώντας το Εθνικό «Κτηματολόγιο» των Υδρογεωτρήσεων.

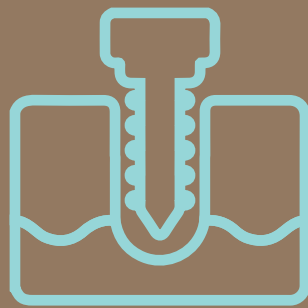
Παραδοτέα

Π1: Συμπληρωμένα Απογραφικά Δελτία Υδρογεωτρήσεων (~170.000).

Π2: Ψηφιακή βάση δεδομένων καταχώρησης όλων των παραμέτρων του απογραφικού δελτίου.

Π2: Θεματικοί Χάρτες με απεικόνιση των κυρίων παραμέτρων του απογραφικού δελτίου ανα Υδατικό Διαμέρισμα.

Π3: Τεχνικές Εκθέσεις Υπόγειων Υδατικών Συστημάτων με υπολογισμό των απολήψιμων ποσοτήτων και εκτίμηση των συνιστωσών του υδατικού Ισοζυγίου.

ΕΠ - ΥΜΕΠΕΡΑΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
Υποδομές Μεταφορών,
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

